

Via Crucis

met werken van

**Rheinberger, Liszt,
Nystedt en Mendelssohn**

met medewerking van

**Joris van Baar, bariton,
Suzanne van Duuren, cello
Ad van Sleuwen, harmonium**

onder leiding van

Jos Akkermans

**Zondag 6 april 2014
NH Kerk, 's-Hertogenbosch**

**Zondag 13 april 2014
Hofkerk, Bergeijk**

SPONSORS

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van:

Gemeente 's-Hertogenbosch
Hetteema Tervooren Fonds
Stichting Teuntje Anna

WELKOM

In de Passietijd worden de laatste uren uit het leven van Jezus sterk uitgelicht. Muzikaal vindt dit zijn weerslag in toonzettingen van het *Via Crucis*, de kruisweg, en het *Stabat Mater*, als Maria bij haar zoon onder het kruis staat.

Franz Liszt heeft een aangrijpend *Via Crucis* geschreven, waarbij een hoofdrol is weggelegd voor het begeleidend instrument, in ons geval een harmonium.

Het *Stabat Mater* is van de hand van de nog levende Noorse componist Nystedt, geschreven voor koor en cello.

Het programma wordt aangevuld met het *Abendlied* van Rheinberger en het motet *Herr, lässest nun deiner Diener* van Mendelssohn.

Solisten vanmiddag zijn Joris van Baar, bariton, Suzanne van Duuren, cello en Ad van Sleuwen, harmonium. Zij zijn ook nog in solowerken te horen, passend bij de thematiek.

Om een concert als dit mogelijk te maken, kunnen wij uiteraard niet zonder u, ons publiek. Wij danken u daarvoor zeer hartelijk. Bovendien danken wij onze donateurs, adverteerders en sponsors voor hun financiële steun. Ook die hebben wij hard nodig.

Rest mij nog u namens alle uitvoerenden een muzikaal geslaagde middag toe te wensen en zeer graag tot de volgende keer.

Jan Turlings,
voorzitter 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble

PROGRAMMA

- Abendlied, op.69 no. 3 Joseph Rheinberger (1839-1901)
- Allegro maestoso e con fuoco A. Guilmant (1836-1911)
 deel 1 uit Sonate 3 in c
- Herr nun lässest du, Felix Mendelssohn (1809-1847)
 op. 69 no. 1
- Le Crucifix Franz Liszt (1811-1886)
 bariton en orgel
- Stabat Mater, op. 111 Knut Nystedt (1915)
 (alleen in 's-Hertogenbosch)

PAUZE

(alleen in 's-Hertogenbosch)

- Via Crucis (1878) Franz Liszt (1811-1886)

SOLISTEN

De bas-bariton **Joris van Baar** studeert aan het Conservatorium van Amsterdam bij Harry van Berne en Sasja Hunnago. Als kind was hij te zien in *The Sound of Music* (V&V Entertainment), speelde hij de première in Theater de Efteling en zong hij op de cd-opname. Slechts enkele jaren later werd hij toegelaten tot het Fontys Conservatorium in Tilburg. Op de Muziektheateropleiding onder begeleiding van Edward Hoepelman kreeg hij klassieke én lichte zanglessen bij

respectievelijk Harry Ruijl en Katrien Verheijden, naast een intensief dans- en spelprogramma. Vanwege een groeiende interesse voor klassieke muziek heeft hij aldaar besloten om over te stappen naar klassieke zang. Nog tijdens het vwo begon hij aan zijn studie in Amsterdam bij Harry van Berne. JMasterclasses worden gevolgd bij onder andere Margreet Honig.

Joris heeft als koorzanger en als solist ervaring opgedaan in een aanzienlijk aantal cantates van J.S. Bach, zijn passies en andere oratoria. Ook vroegere muziek en natuurlijk het uitgebreide repertoire na de barok heeft zijn interesse.

Suzanne van Duuren (1986) begon haar studie in 2001 aan het Artez conservatorium in Enschede bij Paul Uyterlinde. In 2007 stapte ze over naar het Fontys conservatorium in Tilburg, waar ze in mei 2008 haar Bachelor diploma behaalde en in 2010 haar getuigschrift Voortgezet Onderwijs. Hier heeft zij de gelegenheid gehad om lessen te volgen bij Dmitri Ferschtman. Sinds september 2013 is zij een Master of Music gestart aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel bij de Nederlandse cellist Jeroen Reuling. Suzanne volgde diverse masterclasses bij onder anderen: Marcio Carneiro, Johannes Goritzki, Valter Despalj, Gavriel Lipkind, Li-Wei Qin, Daniel Müller-Schott, Colin Carr. In 2006 en 2007 nam ze deel aan The International Holland Music Sessions. Al op vroege leeftijd speelde zij in symfonieorkesten, waaronder het Jeugdorkest Nederland, het Nationaal Jeugdorkest en het European Union Youth Orchestra. In 2006 won zij een 3e prijs op het Prinses Christina Concours in de conservatorium categorie te Enschede, tevens won zij een solistisch optreden met Symfonia Jong Twente. Daarna volgden al snel andere solistische optredens met orkesten, in binnen- en buitenland. Daar speelde ze onder anderen de celloconcerten van Saint-Saëns, Lalo, Gulda en Shostakovich. Vanaf september 2009 speelt Suzanne met een strijkstok van F.N. Voirin, die haar ter beschikking is gesteld door het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds.

Ad van Sleuwen studeerde aan het Brabants Conservatorium de hoofdvakken Piano bij Gérard van Blerk, Theorie der Muziek bij Jan van Dijk en Orgel bij Hub. Houët. Verdere verdieping vindt hij later bij Luigi Tagliavini, Ewald Kooiman en Ton Koopman.

Ad van Sleuwen is docent Orgel, Muziekgeschiedenis, Uitvoeringspraktijk en Theoretische vakken aan het Fontys Conservatorium in Tilburg. Publicaties over orgelhistorische zaken samen met Frans Jaspers. De klank van historische orgels zet hij op een vijftiental CD 's. Verder geeft hij concerten in Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Rusland, Oostenrijk, Italië en Zuid-Afrika.

Samen met de Russische pianiste Jelena Bazova vormt Van Sleuwen een pianoduo. Omdat hij in het gelukkige bezit is van een fraai gerestaureerde Erard concertvleugel uit 1844 speelt hij vooral literatuur uit de Erardperiode. Met dit repertoire geeft hij concerten in Nederland en Rusland en maakt hij regelmatig opnamen voor de NPS.

KOOR

Op 6 januari 1956 ging een groep jonge, enthousiaste koorzangers onder de naam 's-Hertogenbosch' Jongerenkoor van start. Frits Marechal was de oprichter. Het koor was voortgekomen uit een schoolkoor van het St. Janslyceum. De eerste dirigent was Frans van Amelsfoort (1956-1960). Onder de verschillende dirigenten (Evert van Trigt, Thieu Lax, Marc Versteeg en Wilko Brouwers) wist het koor zich een vaste plaats te veroveren in de korenwereld van 's-Hertogenbosch.

Als een rode draad liep de jaarlijks terugkerende traditie van Bach's Johannes Passion door de geschiedenis van het koor. Vanaf 1962 wist het koor in nauwe samenwerking met de Stichting 's-Hertogenbosch Muziekstad (Internationaal Vocalisten Concours) gerenommeerde en veel belovende zangers als solist te contracteren zoals Aafje Heynis, Hein Meens, David James en vele anderen. Memorabel is ook de uitvoering (1997) onder leiding van gastdirigent en oudsolist Max van Egmond.

In 1973 veranderde het koor van naam en heet vanaf dan:

's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble.

Dit vooral omdat de in het huishoudelijk reglement opgenomen regel dat lidmaatschap slechts mogelijk was tot 25 jaar, al lang niet meer van toepassing was. Op dit moment zingt het koor werken uit alle stijlperioden en werden aan het repertoire nog grote werken toegevoegd als de Messiah (Händel), de Krönungsmesse (Mozart), het Requiem (Durufié), In the Beginning (Copland) en Dido & Aeneas (Purcell). Petite Messe Solennelle (Rossini)

Het 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble is aangesloten bij de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst. De leeftijd van de koorleden die eens in het 's-Hertogenbosch' Jongerenkoor startten, is aardig opgelopen. Het enthousiasme is echter gebleven.

DIRIGENT

Jos Akkermans (1969) studeerde orgel aan het Brabants Conservatorium bij Bram Beekman, waar hij in 1993 als docerend musicus zijn diploma behaalde. Hiernaast begon hij op hetzelfde conservatorium zijn opleiding koordirectie. Hier kreeg hij les van Cees Rotteveel, Martien van Woerkum en behaalde in 1995 zijn Praktijkdiploma onder leiding van Hoite Pruiksmā.

Jos volgde diverse malen de Kurt Thomas Cursus waar hij gecoacht werd door o.a. Jos van Veldhoven, Daniel Reuss en Daan Admiraal.

In de afgelopen jaren bracht Jos met het HVE een zeer divers programma ten gehore, waaronder *Jesu Meine Freude* – J.S. Bach, *A Ceremony of Carols* – B. Britten, *Requiem* – M. Duruflé, *The Messiah* – G.F. Händel, *Reïncarnations* – S. Barber, *In the beginning* – A. Copland. In 2008 dirigeerde hij een succesvolle semiscenische uitvoering van H.Purcell's *Dido and Aeneas*. In 2009 voerde het HVE onder zijn leiding het indrukwekkende motet *Totentanz* van Hugo Distler uit.

Naast zijn werkzaamheden als dirigent is Jos sinds 2000 werkzaam als leerkracht op basisschool De Ruif te Raamsdonksveer. Verder is hij als dirigent/orgaanist verbonden aan de Vijf Heiligen Parochie te Made.

DE BEELDEN

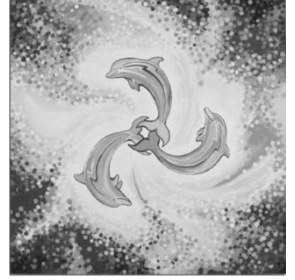
De beelden die u vanavond ziet zijn gemaakt door **Hubertine Elias-Noordman**. Zij is fulltime graficus en exposeert in binnen- en buitenland. Ze werkt veel in opdracht en rond dit voorjaar een Master aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen af met dit project.

Haar Via Crucis is geïnspireerd op de muziek van Frans Liszt: "Ik realiseerde me, tijdens het ontwerpproces, dat ik me niet gebonden voelde aan de concrete tocht van 14 staties, maar vooral geïntrigeerd was door de levensweg/lijdensweg die ieder van ons te gaan heeft. Alle facetten daarvan vond ik weliswaar terug in deze staties, maar met mijn optimistische levensvisie wilde ik ook andere belangrijke gebeurtenissen, zoals het laatste avondmaal, in beeld brengen."

Meer informatie op www.hanoel.nl.

Elma Turlings

Teambegeleiding – coaching – advies

*Een actieve en creatieve beleidsdag leidt tot actief en creatief beleid.
'Beleven van' in plaats van 'praten over'. En plezier er gratis bij.*

☎ +31 6 53 25 06 85

✉ info@elmaturlings.nl

🌐 www.elmaturlings.nl

VAN HENGSTUM INTERIEURARCHITECTEN

adviseert bij het veranderen/verbeteren van uw huis

Leonardus van Veghelstraat 6
5212 AE 's-Hertogenbosch
Tel. (073) 614 21 09

www.jvanhengstum.nl
[email: info@jvanhengstum.nl](mailto:info@jvanhengstum.nl)

TOELICHTING

Abendlied op 69 nr 3 – Josef Gabriel Rheinberger

Abendlied, ook wel - naar de eerste woorden - *Bleib bei uns* genoemd, is een compositie van de Liechtensteins-Beierse componist Joseph Gabriel Rheinberger (1839-1901).

De tekst van het motet is gebaseerd op het Evangelie volgens Lucas, meer in het bijzonder op het vierentwintigste hoofdstuk, waar in vers 29 te lezen valt *Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde*. Dit zeiden de twee discipelen die met de opgestane Jezus aanlagen aan de maaltijd te Emmaüs. Het manuscript van het lied bevindt zich in de Bayerische Staatsbibliothek in München. Het lied is gedateerd op 9 maart 1855, hetgeen aannemelijk maakt dat de componist nog geen zestien jaar oud was toen hij het schreef. Rond zijn vierentwintigste paste hij het motet, zoals dat vandaag nog wordt uitgevoerd, ingrijpend aan. De wijzigingen zijn door de componist met potlood in het manuscript opgenomen. In 1877 maakte hij nog een versie van hetzelfde motet, dit keer met Latijnse tekst.

Herr, nun lässest du deinen Diener in Frieden fahren – Felix Mendelssohn Bartholdy

Al op jonge leeftijd bleek Felix Mendelssohn-Bartholdy uiterst begaafd. Toen hij tien jaar was dirigeerde hij zijn eerste concert met eigen composities, het grootste deel van zijn oeuvre schreef hij voor zijn twintigste levensjaar. In 1829 reisde hij naar Engeland waar hij grote successen boekte. In datzelfde jaar voerde hij in Berlijn Bach's Matthäus Passion uit, de eerste uitvoering sinds bijna honderd jaar. Hij bleef de rest van zijn leven een groot bewonderaar van Bachs muziek. In 1835 werd hij dirigent van het beroemde Gewandhausorkest in Leipzig. Zijn symfonieën, pianomuziek en kamermuziek zijn zeer bekend, maar hij schreef ook veel kerkmuziek. Zijn 'Nunc dimittis' (Herr, nun lässest du deinen Diener in Frieden fahren) schreef Mendelssohn in 1848, als onderdeel van drie motetten, in de zware maanden na de dood zijn oudere zus, Fanny Hensel.

Stabat Mater

Het Stabat Mater is van oorsprong een liturgisch gedicht. Het ontstond in de Middeleeuwen. De tekst beschrijft de compassie met het leed van Maria bij de kruisdood van Jezus. Al snel kreeg het gedicht een gregoriaanse toonzetting. Wie de oorspronkelijke tekst heeft geschreven is niet bekend.

In de tekst, bedoeld om al biddend, zingend te mediteren, drukt de ik-persoon het verlangen uit, deelgenoot te mogen worden aan het lijden van Maria. Onder mediteren verstaat men in dit verband een techniek van bewuste concentratie van gedachten en gevoelens op één religieus onderwerp, bijvoorbeeld het lijden van Christus of het verdriet van Maria. Door zich met grote intensiteit in het Bijbelse relaas (of een weergave daarvan in woorden of beelden) te verdiepen, verplaatste de mediterende vrome zich in de beschreven situatie, werd hij in zijn fantasie als

getuige, en zelfs als deelnemer, opgenomen in het gebeuren. De eerste vier strofen brengen de vrome christen die de tekst - lezend, luisterend of zingend - op zich in laat werken tot compassio, tot mede-lijden met de treurende moeder Gods. De strofen 5-10 vormen een reeks smeekbeden waarin haar gevraagd wordt, toe te staan dat de 'ik' - de ik-vorm onderstreept de persoonlijke relatie - naast Maria bij het kruis mag staan en deel mag nemen aan haar verdriet. Zij moge hem doen ontvlammen in liefde voor haar zoon en hem deelgenoot maken in Zijn lijden. Termen als *inebriari* ('dronken worden'), *inflammatus et accensus* ('aangestoken en gloeiend') zijn afkomstig uit de beeldentaal van de mystieke liefde. Door deze brandende liefde voor de lijdende Christus hoopt de 'ik', onder Maria's hoede en op haar voorspraak, de hel te kunnen ontgaan en de hemelse vreugde deelachtig te worden.

Het Stabat Mater was vanaf de 15e eeuw bijzonder populair in geheel Europa. Velen hebben zich laten inspireren door het gedicht. Alle denkbare gemoedstoestanden en gevoelens die Maria daarbij ondergaat worden in de tekst apart uitgewerkt en dat verklaart waarom deze tekst bij componisten zo geliefd was: ze bood de componist de ruimte het complete scala aan affecten muzikaal uit te werken. Door alle eeuwen heen zijn er inmiddels al zo'n 240 Stabat Maters gecomponeerd.

(toelichting en vertaling W. Gerritsen en W. Wilmink)

Stabat Mater - Knut Nystedt

Binnen het oeuvre van de Noorse componist Knut Nystedt (1915-) neemt het eindelijk Stabat Mater uit 1986 een bijzondere plaats in. En dat zeker niet alleen vanwege de opvallende bezetting van een koor (SATB) met een solistisch opererende cello. In de dialoog tussen deze uitvoerende partijen is voor het koor een overwegend beschouwende rol weggelegd, terwijl de uit de tekst voortvloeiende emoties vooral door de cello lijken te worden verklankt. Met de keuze, doorgaans per strofe, voor andere stijlmiddelen zorgt Nystedt voor contrast in zijn Stabat Mater. Zo worden passages met schrijnende kleine toonafstanden bijvoorbeeld afgewisseld met gedeeltes op basis van meer eenvoudige akkoorden.

Franz Liszt (1822-1886)

De Hongaarse componist Ferenc/Franz Liszt is in 1822 uit een Duits adellijk geslacht geboren. Zijn vader was rentmeester aan het hof van de Esterhazy's in Hongarije. Toen op zeer vroege leeftijd bleek dat Ferenc muzikaal zeer begaafd was vertrok het gezin naar Wenen, waar Liszt met een studiebeurs van Hongaarse edelen les kreeg bij Beethovens leerling Carl Czerny. Zijn eerste openbare optreden in Wenen was een groot succes.

In 1823 trokken ze naar Parijs, maar Cherubini die een hekel had aan muzikale wonderkinderen, weigerde hem aan het conservatorium. Desondanks werd hij spoedig het lievelingskind van de Parijse salons. Vaak stonden lange rijen

muziek liefhebbers voor de ingang van de concertzaal als Liszt optrad. Zijn specialiteit was het herschrijven van melodieën van andere componisten. Hij kon bijvoorbeeld extreem moeilijke improvisaties geven op een populaire operamelodie.

In 1835 trouwde Liszt met gravin Marie d'Agoult, die hem drie dochters schonk. Eén daarvan is Cosima, die eerst trouwde met de dirigent Hans von Bülow en daarna met de componist Richard Wagner. Hij maakte diverse concertreeksen door heel Europa en werd in 1842 tot buitengewoon hofkapelmeester benoemd in Weimar. Van daaruit maakte hij propaganda voor de muziek van zijn geestelijke vader Berlioz en (echte) schoonzoon Wagner.

Aan het eind van zijn leven gooit Liszt het roer om en vraagt in Rome de lagere wijdingen van de Rooms-katholieke Kerk aan in 1865. Hij beperkt zijn concertreizen als bravourepianist tot een minimum, om zoveel mogelijk te componeren, en vertoont zich alleen nog in priestertoog.

Franz Liszt sterft op 31 juli 1886 in Bayreuth, waar hij zijn dochter Cosima te hulp gesnelde was om het Festspielhaus boven water te houden na de dood van Wagner. Hij sterft in de armen van Cosima, kort na een triomfale opvoering van de opera *Tristan und Isolde*.

Via Crucis (1878)

Als diepgelovige katholiek beschrijft Liszt het lijdensverhaal volgens de 14 staties van de Kruisweg, zoals we die in menig katholieke kerk langs de muren aantreffen. Deze staties verbeelden Jezus' lijden vanaf het moment dat hij door Pontius Pilatus wordt veroordeeld tot de graflegging. Op Goede Vrijdag gaat de priester alle staties langs en staat bij elke afbeelding even stil met een meditatie, gebed en gezang.

De muzikale hoofdrol in de *Via Crucis* (1878) van Liszt ligt beurtelings bij de bassolist, het koor en het orgel. In bijna elke toon klinkt de diepe pijn. Liszt gebruikt hierbij de kerktaal bij uitstek: het Latijn, maar ook muzikale motieven uit het Gregoriaans en hij citeert zelfs Bach.

Kenmerkend is ook dat Liszt in dit werk de grenzen van de tot dan toe gangbare tonaliteit opzoekt. Liszt had de bedoeling het werk in het Colosseum uit te voeren, met harmoniumbegeleiding. De eerste uitvoering gebeurde pas na de dood van Liszt op Goede Vrijdag van het jaar 1929 in Budapest.

(bronnen: Wikipedia; Josee Doodkorte; Niels Kuijers)

Jos Akkermans

Abendlied, J. Rheinberger

Bleib bei uns, denn es will Abend werden,
und der Tag hat sich geneiget.
[Lucas 24:29]

*Blijf bij ons, de dag is bijna om en het wordt al donker.
[vertaling: Groot Nieuws Bijbel]*

Herr, nun lässest du, F. Mendelssohn

Herr, nun lässest du deinen Diener in Frieden fahren, wie du verheißten hast.
Denn mein Auge hat deinen Heiland gesehn.
den du bereitet hast vor allen Völkern, daß er ein Licht sei den Heiden und zu Preis und Ehre deines Volkes Israel.

*Heer, u hebt uw belofte gehouden en kunt nu uw dienaar in vrede laten gaan.
Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die u gebracht hebt ten overstaan van alle volken; een licht dat de gelovigen de ogen opent en roem brengt aan uw volk Israel.*

Ehre sei dem Vater und dem Sohne und dem heiligen Geist, wie es war zu Anfang jetzt und immerdar, und von Ewigkeit zu Ewigkeit.
Amen
[Lucas 2:29-31]

*Ere zij de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, zoals het was in den beginne, nu en altijd, en van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Amen
[vertaling: Groot Nieuws Bijbel]*

Stabat Mater

Stabat mater dolorosa juxta
Crucem lacrimosa, dum pendebat Filius.

Stabat Mater (vertaling: Willem Wilmink)

De Moeder stond door smart bevangen en met tranen langs haar wangen waar haar zoon gekruisigd hing.

Cuius animam gementem, contristatam et dolentem pertransivit gladius.

En het was haar in haar lijden of een zwaard haar kwam doorsnijden dat dwars door het hart heen ging.

O quam tristis et afflicta fuit illa benedicta, mater Unigeniti!

Hoe verdrietig en verloren was de toch zo uitverkoren moeder die hem 't leven gaf.

Quae moerebat et dolebat, pia Mater, dum videbat nati poenas inclyti.

Ze moest klagen, ze moest rouwen en ze beefde bij 't aanschouwen van zijn vreselijke straf.

Quis est homo qui non fleret, matrem Christi si videret in tanto supplicio?

Wie voelt er geen tranen komen die daarheen wordt meegenomen, waar hij Christus' moeder vindt?

Quis non posset contristari Christi Matrem contemplari dolentem cum Filio?

Wie zou tranen binnenhouden als hij dat verdriet aanschouwde van de moeder bij haar kind?

Pro peccatis suae gentis vidit Iesum in tormentis, et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum moriendo desolatum, dum emisit spiritum.

Eia, Mater, fons amoris me sentire vim doloris fac, ut tecum lugeam.

Fac, ut ardeat cor meum in amando Christum Deum ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas, crucifixi fige plagas cordi meo valide.

Tui Nati vulnerati, tam dignati pro me pati, poenas mecum divide.

Fac me tecum pie flere, crucifixo condolere, donec ego vixero.

Juxta Crucem tecum stare, et me tibi sociare in planctu desidero.

Virgo virginum praeclara, mihi iam non sis amara, fac me tecum plangere.

Fac, ut portem Christi mortem, passionis fac consortem, et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari, fac me Cruce inebriari, et cruore Filii.

Flammis ne urar succensus, per te, Virgo, sim defensus in die iudicii.

Christe, cum sit hinc exire, da per Matrem me venire ad palmam victoriae.

Quando corpus morietur, fac, ut animae donetur paradisi gloria. Amen.

Zij zag wat hij heeft geleden voor het kwaad dat mensen deden, zag de zweepen, zag het slaan,

Hoorde 't kind, door haar gedragen, stervende om bijstand vragen, zag hoe hij is doodgegaan.

Vrouw van liefde en genade, wil toch op mijn schouders laden alles wat U lijden doet.

'k Wil mijn hart aan hem verpanden, laat mij dan van liefde branden opdat ik hem zo ontmoet.

Moeder, wil mijn hart bezeren met de wonden die hem deren, die zo nederig wilde zijn

Om te lijden voor mijn zonden. Laat mij lijden aan zijn wonden, laat mij delen in zijn pijn.

Laat mij huilen aan uw zijde, laat het kruis ook mij doen lijden tot ik zelf eens doodgaan moet.

'k Wil mij naar het kruis begeven om daar met U mee te leven in wat hem zo lijden doet.

Stralende, ik moet U eren, wil U toch niet van mij keren, laat mij huilend bij U staan.

Laat mij Christus' dood ervaren, laat mij in mijn hart bewaren al wat hem is aangedaan.

Laat zijn pijnen mij genaken, laat het kruis mij dronken maken van de liefde voor uw zoon

En wil dan mijn voorspraak wezen als ik 't helse vuur moet vrezen na het oordeel voor zijn troon.

Laat het kruis over mij waken, laat zijn dood mij sterker maken, zodat hij me begeleidt

En mijn ziel, als 't lijf moet sterven, de verrukking doet verwerven die de hemel ons bereidt. Amen.

Via Crucis, F. Liszt

Inleiding

Vexilla Regis prodeunt,
fulget crucis mysterium,
qua vita mortem pertulit
et morte vitam protulit.
Impleta sunt quae concinit
David fideli carmine
dicendo nationibus
regnabit a ligno Deus.
Amen.

O crux, ave, spes unica,
hoc passionis tempore
piis adauge gratiam,
reisque dele crimina.
Amen.

1e Statie: Jezus wordt ter dood veroordeeld

(Pilatus:) Innocens ego sum
a sanguine justis hujus.

2e Statie: Jezus moet zijn kruis dragen

(Jezus:) Ave, ave crux!

3e Statie: Jezus valt met het kruis

Jezus cadit.
Stabat Mater dolorosa
juxta crucem lacrymosa
dum pendebat filius.

4e Statie: Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

5e Statie: Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen

6e Statie: Veronica droogt Jezus' gezicht

O Haupt voll Blut und Wunden,
voll Schmerz und voller Hohn!
O Haupt, zum Spott gebunden
mit einer Dornenkron!
O Haupt, sonst schön gezieret
mit höchster Ehr und Zier,
jetz aber höchst beschimpfet,
gegrüßet seist du mir!

7e Statie: Jezus valt weer

Jezus cadit. Stabat Mater dolorosa juxta
crucem lacrymosa dum pendebat filius.

De Kruisweg

*Het vaandel des Konings wordt ontplooid,
het geheim van het kruis straalt,
waaraan het leven de dood onderging
en door de dood het leven voortbracht.
Vervuld is wat David
geloofwaardig bezong en
de volkeren verkondigde:
God heerst vanaf het kruishout.
Amen.*

*Gegroet, o kruis, onze enige hoop,
schenk in deze lijdenstijd
aan de vromen uw genade en
barmhartigheid aan de zondaar.
Amen.*

*Ik ben onschuldig aan het bloed van deze
rechtvaardige.*

Gegroet. O kruis!

*Jezus valt.
Onder 't kruishout, droef van harte,
stond de moeder allersmarte,
Waar haar Zoon te lijden hing.*

orgelsolo

orgelsolo

*O hoofd vol bloed en wonden,
Vol leed en overspoeld met hoon
O hoofd, ten spot omwonden
Met een doornenkroon.
O hoofd, ooit versierd
Met de hoogste eer en pracht
Nu echter gesmaad,
Ik groet U.*

*Jezus valt. Onder 't kruishout, droef van harte,
stond de moeder allersmarte, waar haar Zoon
te lijden hing.*

8e Statie: Een groep vrouwen huilt om Jezus

(Jezus:) Nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros.

9e statie: Jezus valt voor de derde keer

Jezus cadit. Stabat Mater dolorosa juxta crucem lacrymosa dum pendebat filius.

10e Statie: Jezus wordt ontkleed**11e Statie: Jezus wordt aan het kruis geslagen**

Crucifige!

12e Statie: Jezus sterft aan het kruis

(Jezus:) Eli, Eli, lamma Sabacthani?
In manus tuas commendo spiritum meum
Consummatum est.

O Traurigheid, o Herzeleid,
ist das nicht zu beklagen?
Gott des Vaters einigs Kind
wird ins Grab getragen.
O Traurigkeit, o Herzeleid.

13e Statie: Jezus wordt van het kruis afgenomen**14e Statie: Jezus wordt in het graf gelegd**

Ave crux, spes unica,
mundi salus et gloria,
auge piis justitiam.
Reisque dona veniam!
Amen.
Ave Crux!

Ween niet om mij, maar ween om uzelve en om uw kinderen.

*Jezus valt. Onder 't kruishout, droef van harte, stond de moeder allersmarte, waar haar Zoon te lijden hing.
orgelsolo*

Kruisigt hem!

Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? In Uw handen beveel ik mijn geest. Het is volbracht.

*O droefenis, o hartepijn,
Hoe klaaglijk is het!
Het enige kind van God de Vade wordt in het graf gelegd.
O droefenis, o hartepijn*

orgelsolo

*Gegroet, o kruis, onze enige hoop heil en heerlijkheid van de wereld, voor de vromen gerechtigheid en barmhartigheid voor de zondaren.
Amen.
Gegroet, o Kruis!*

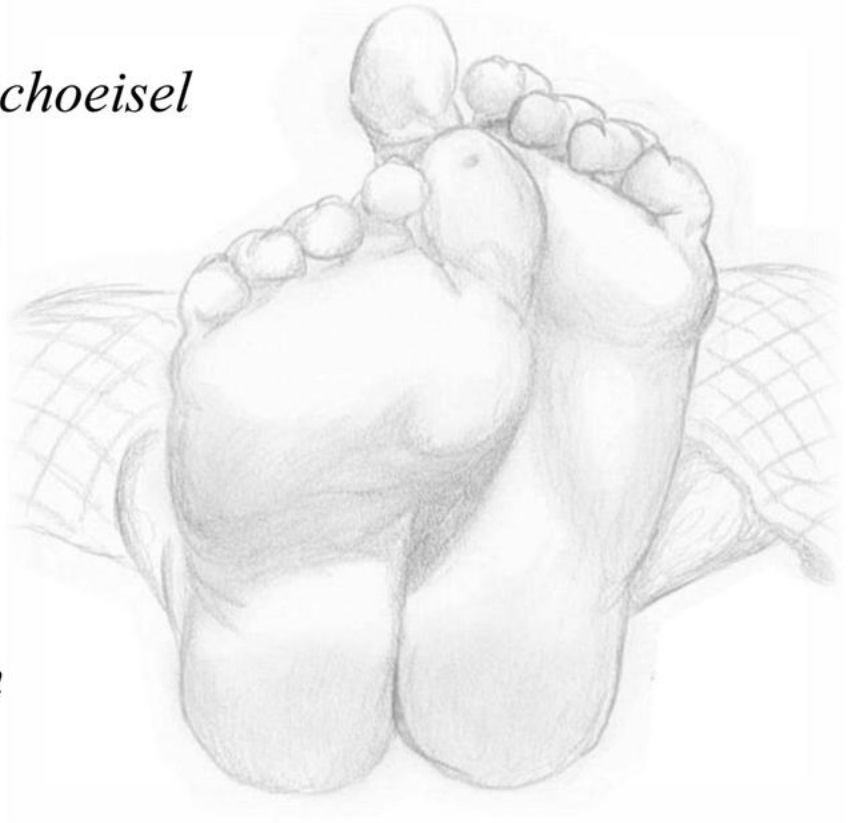
Orthopedisch maatschoeisel

* *Steun- en gemakschoeisel*

* *Steunzolen/inlays
voor
alle voertypen*

* *Orthopedisch
schoeisel*

* *Verbandschoenen
en pantoffels*

Klerkx schoenen

Hoofdstraat 107 Schijndel

Tel: 073 - 54 77 021

Hoskam Klerkx

Kruisstraat 32 s'-Hertogenbosch

Tel: 073 - 61 33 584

www.klerkxschoenen.nl

CONCERTAGENDA

Ons volgende concert:

....is een Kerstconcert:

14 december, 15:00 uur, NH Kerk

met o.a.

Quatre motets pour le temps de Noël van Poulenc

Seven Joys of Christmas van Kirke Mechemin

The Lamb van John Taverner

Het kopieerwerk van dit programmaboekje is verzorgd door:

Copyshop Den Bosch

Orthenstraat 63a

5211 SW 's-Hertogenbosch

Tel. (073) 613 23 98

www.copyshopdenbosch.nl

KOORLEDEN

Sopranen

Elly de Boer
Maria Claessens-Arts
Mieke van Huijgevoort
Swannet van Litsenburg
Henrice van Mackelenbergh
Marjo Oskam
Monique van de Rijt
Paula van der Wel

Alten

Maria Arkesteijn
Dorothe van Dijk
Annemiek van Enckevort
Els de Mooij-van de Water
Hannie Poelstra

Tenoren

Wim van den Beuken
Piet Boon
Jack Glaudemans
Hans van de Rijt

Bassen

Jaap Bimmel
Guy van Mackelenbergh
Theo Meijer
Gerard Pels
Peter Spijkers
Jan Turlings

DONATEUR WORDEN?

DONATEURS HEBBEN EEN STREEPJE VOOR.

Met uw donatie van €25,= per jaar (meer mag natuurlijk ook) draagt u bij aan de realisering van aantrekkelijke concerten in de komende jaren. Als donateur ontvangt u een reductie van 25% op de toegangsprijs voor 2 personen. Indien u er prijs op stelt kunnen wij plaatsen voor u reserveren. U kunt donateur worden door uw bijdrage over te maken naar:

*rekeningnummer: 0336 7623 13
of NL87RABO0336762313,*

ten name van:

*Stichting 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble,
onder vermelding van 'Jaar donatie HVE'*

Als u donateur bent wordt u automatisch op de hoogte gehouden van onze concerten.

MEEZINGEN?

ASPIRANT ZANGERS, vooral tenoren, zijn van harte welkom. Er wordt gerepeteerd op woensdagavond van 20:15-22:30 uur in basisschool Het Bossche Broek, Kruisbroedershof 31, 's-Hertogenbosch (ingang via het schoolplein aan de Kuipertjeswal). Kom vrijblijvend een keer kijken. Voor meer informatie: Jan Turlings (073) 613 93 04 of

info@shertogenboschvocaalensemble.nl